

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610697782
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/41714 GK 109
7/42149 GK 112
7/42151 GK 112
7/42150 "
7/41148 GK 103

02 Nisan 2021

.../.../2021

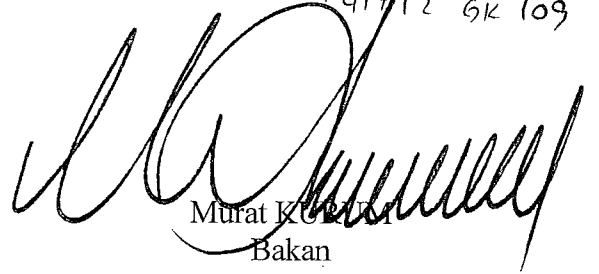
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/41921 GK 111
7/41716 GK 109
7/42842

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/17100 GK 12
7/41307 GK 104
7/41710 GK 109
7/41712 GK 109

Murat Kocaer
Bakan

7/42162 GK 112
7/42432-42433
7/43043
7/40056 GK 88
7/41154-41155
GK 103
7/41157 GK 103
7/41616-41617-41618
GK 106
7/42838-42839
7/41718 GK 109
7/42429-42430
7/41051 GK 102
7/41141 GK 103
7/41143 GK 103
7/41400 GK 106
7/41403 GK 106

EK:

- Liste (7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (37 Adet, 66 Sayfa)

7/40302 GK 91
7/41302-41303
GK 104

TRABZON MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSEYİN ÖRS'ÜN
TBMM 7/41051 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Ordu ili Fatsa ilçesinin Yukarı Bahçeler Mahallesi'nde, ormanlık alanları, fındık bahçelerini tahrip eden siyanürlü altın arama çalışmaları doğanın tahrip edilmesine ve beraberinde halkın tepkisine neden olmaktadır.

Mavi ile yeşilin iç içe olduğu, tabii güzellikleriyle görenleri kendine hayran bırakan, Ordu ili Fatsa ilçesinde yapılan çalışmalar sonrası büyük çevre tahribatı yaşanmaktadır. Bölgede yapılan çalışmalar sonucu içme suyuna siyanür karışığının da resmi olarak belgelendiği iddia edilmektedir.

Fatsalı vatandaşlarımız ilçelerinde siyanürle altın ayırıştırması yapan şirketin yükümlülüklerini yerine getirmediğini ve yapılan çalışmaların doğaya verdiği zararın gün geçtikçe büyüdüğünü söylemektedirler. Bölgede yapılan bu çalışmalar nedeniyle sular ve toprak zehirlenmekte, fındık, meyve ve sebzeler olumsuz etkilenmektedir. Yaşanan bu olumsuzlukların yanı sıra bölgenin önemli geçim kaynağı fındık tehlike altındadır. Ormanlar kesilmekte, yaban yaşamı yok olmaktadır.

Bu çerçevede;

- 1- Bölgede yapılan siyanürle altın ayırıştırma çalışmalarının çevreye verdiği zararlar ne seviyededir? Bu zararların önlenmesine, ilerleyen zamanlarda daha büyük olumsuzlukların yaşanmamasına ilişkin alınan tedbir ya da yapılacak çalışmalarınız var mıdır?
- 2- Belirtildiği şekilde canlılara ve çevreye son derece olumsuz etkisi olan siyanürle altın ayırıştırma çalışmalarını durdurmaya düşünüyor musunuz? Düşünmüyor iseniz gerekçesi nedir?
- 3- Bölge halkı tarafından, ÇED dosyasında toprakların nerelere döküleceği belliyken köy yollarına döküldüğü söylenmektedir. Bu iddia doğru mudur? Doğru ise bu sorunun çözümüne ilişkin bir yaptırım ya da çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 4- Bölgede çalışma yürüten şirketlerin yükümlülüklerini yerine getirmediği tarafımıza iletilmiştir. Bu şirketler sorumluluklarını yerine getirmeme cesaretini kim ya da kimlerden almaktadır? ÇED raporu ya da Kanunlarla belirtilen yükümlülüklerin uygulanmamasının nedeni nedir?

- 5- Bölgede faaliyet gösteren şirketler denetlenmekte midir? Denetleniyor ise kim ya da hangi kurumlar tarafından denetlenmektedir? Bugüne değin herhangi bir denetleme yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonucu nedir?
- 6- Kaz Dağı'ndan Artvin'e kadar ülkemizin her tarafında maden şirketlerinin, HES şirketlerinin, taş ocağı şirketlerinin, yaşam alanlarını ve doğayı tahrip eden çalışmalarına şahit olmaktayız. Bu durumun önüne geçecek doğayı ve doğal hayatı koruyacak çalışma ya da projeleriniz var mıdır?
- 7- Fatsa'da 2014 yılından beri faaliyet gösteren altın madeni işletmeciliğinin aktif olan ÇED kapsamındaki izninin tüm uzatma haklarının da kullanıldığı ve 27 Ocak 2021 tarihinde bittiği ve ilgili şirketin çalışmalara halen devam ettiği söylenmektedir? Bu doğru mudur? Doğru ise izin hakları bittiği halde ilgili şirket çalışmalarına nasıl devam edebilmektedir? Bu konu ile ilgili herhangi bir yaptırım uygulanacak mıdır?
- 8- Fatsa bölgesinde yapılan bilimsel araştırmalar sonucu altın madenciliğinin, çevrede ağır metal kirliliğine sebep olduğu tespit edilmiştir. Bu kirliliğin önlenmesi adına yapılan ya da yapılacak olan herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAPLAR:

- 1,2- Ordu ili Fatsa ilçesi Yukarıbahçeler Mahallesi, Engiz Sokak No:28/1 adresinde Altıntepe Madencilik San. ve Tic. A.Ş. tarafından işletilmekte olan altın madenine Bakanlığımızca ÇED Yönetmeliği kapsamında 11/02/2013 tarihli ÇED Olumlu Belgesi verilmiştir.

ÇED taahhütleri doğrultusunda altın madeni işletmesi çevresinden 13 ayrı noktadan (kaynak suyu, yüzey suyu, gözlem kuyusu, çeşme suyu) her ay Bakanlığımızca akredite edilmiş laboratuvar tarafından su numunesi alınmakta olup işletme faaliyete geçtiği günden bu yana alınan numunelerde siyanür tespit edilmemiştir.

Altın madeni işletmesinde yığın liç sahasında kullanılan siyanür çözeltisi sistemde kapalı devre devir daim edilmekte olup siyanürün deşarjı söz konusu değildir. Ayrıca siyanürün buharlaşmasının önlenmesi için liç sahasında bazik ortam koşulları sağlanmakta, sistemin pH'ı sürekli takip edilmekte, işletme içerisinde bulunan siyanür detektörleri ile kontrol sağlanmaktadır.

- 3- 2015-2021 yılları arasında altın madeni işletmeciliği yapan Altıntepe Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'ye 67 denetim gerçekleştirilmiş olup bu denetimler sonucunda; araziden çıkarılan taş ve killi toprağın köy yollarına serilmesinden dolayı (ÇED Taahhütlerine uyulmadığından) 36.865,00.- TL idari para cezası uygulanmıştır.
- 4- Projenin ÇED Olumlu Kararına esas Nihai ÇED Raporundaki taahhütlerine uyulup uyulmadığının izleme ve kontrolleri yapılmaktadır. Taahhütlere uyulmadığının tespiti halinde ise idari yaptırım uygulanmaktadır.
- 5- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personeli tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. Maddesi gereğince idari yaptırımlar uygulanmaktadır.
- 6- Bakanlığımızca yürütülen HES projelerine ait ÇED süreçlerinde DSİ Genel Müdürlüğü tarafından uygun bulunan fizibilite üzerinden inceleme ve değerlendirmeler yapılmaktadır. Bununla birlikte, diğer projelerde olduğu gibi HES projeleri için de çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkiler belirlenmekte, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemler ortaya konulmakta, proje için seçilen yer ile teknoloji alternatifleri değerlendirilmekte ve projenin uygulanmasına ilişkin izleme ve kontrol çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Tüm bu çalışmaları kapsayan her ÇED sürecinde, projelerin insan ve çevre sağlığına olası etkileri ile bu etkileri önlemeye yönelik yapılacak çalışmalar ortaya konulmakta ve olumsuz etkilere karşı alınacak önlemler belirlenmektedir. Tüm ÇED süreçleri de ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde yürütülmektedir.

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

Ayrıca, son bir yıl içerisinde ülkemiz genelinde; maden işletmelerinde 4577 denetim gerçekleştirilmiş olup, Çevre Kanunu'na aykırı davranan 433 işletmeye 20.128.799,00.-TL idari para cezası uygulanırken, 242 Hidro Elektrik Santralinde yapılan denetimler sonucunda 20 işletmeye 1.344.637,00.- TL idari para cezası uygulanmıştır.

- 7- Bahse konu altın madeni işletmesinin kapasite raporu doğrultusunda 17.06.2015 tarihinde faaliyete geçmiştir. İşletmenin 27.01.2021 tarihinde biten izni Geçici Faaliyet Belgesi olup geçici faaliyet belgesi bitmeden önce 10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre İzni ve Lisans Yönetmeliği kapsamında başvuru yapılarak 25.12.2025 tarihine kadar Çevre İzni ve Lisans Belgesi alınmıştır.
- 8- Faaliyetin işletmeye geçmesi sonrasında sahada alınan numuneler ile faaliyet öncesinde alınan numunelere ilişkin analiz sonuçları karşılaştırılmakta olup, izleme/denetim faaliyetleri Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz tarafından titizlikle yapılmaktadır.

Taahhütlere aykırılık veya Yönetmelik sınır değerlerinde aşım tespit edilmesi halinde de 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında idari yaptırımlar uygulanacaktır.